

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 1238/6
Podgorica, 21.09.2016.godine

Na osnovu čl. 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i člana 235 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 60/03 i 32/11), rješavajući po žalbi gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1238/5 od 08.09.2016.g.), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 21.09.2016. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice, podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-1238/4 od 05.09.2016. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.ardca.org.
3. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za elektronske medije br. 02-1238/4 od 05.09.2016. godine odbijen je prigovor Željka Ivanovića iz Podgorice, podnesen protiv privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“, zbog kršenja čl. 7 st. 1, 8 st. 1 i 2, 11 st. 1 i 2 i 12 st. 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik), povodom priloga emitovanog 04. avgusta 2016. godine u okviru programa „TV Pink M“ u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 15:00, 16:00 i 17:00 čas (vezanog za međunarodnu Konferenciju 'Sloboda izražavanja i odgovornost medija', održane u Bečićima).

U ostavljenom roku, Željko Ivanović iz Podgorice je uložio žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) protiv navedenog prvostepenog rješenja Agencije (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1238/5 od 08.09.2016.g.), zbog pogrešnog tumačenja Pravilnika u korist emitera.

Žalbom se ističe da je emiter, prekršio Pravilnik time što je:

- prekršio načelo tačnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost) jer „*pomenuti prilog... vrvi od laži, podmetanja i diskvalifikacija*“, kao i da je „*skup koji je organizovao Savjet Evrope i CG Paralment nije nikakav privatni skup a njegovi učešnici anonimusi*“. Nadalje se navodi da je emiter „*morać znati... da je generalni direktor RTCG pozvan na taj skup, da je prihvatio poziv ali da je par dana uoči skupa otkazao učešće... da je jedan od moderatora prof. dr Miodrag Perović ugledna javna ličnost, osnivač Prirodno matematičkog fakulteta, pokretač niza nezavisnih medija u CG, a ne ličnost koja zalužuje vrijedanje i ponižavanje emitera.*“
- prekršio čl. 7 st. 1 Pravilnika (kojim je propisana obaveza emitera koji proizvode informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose: slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu), jer je, kako se navodi u žalbi, „*jasno da je cilj autora priloga bio suprotan – da emitovanjem ovako priloga pošalju gledaocima necjelovitu i netačnu sliku o određenoj temi.*“
- prekršio čl. 8 st. 2 Pravilnika (kojim je propisano da se u proizvodnji informativnih programa „događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni“).
- prekršio čl. 11 st. 1 Pravilnika (kojim je propisano da „programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljinjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike“).

Na sjednici održanoj 21.09.2016.g., Savjet Agencije je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Prigovor Željka Ivanovića iz Podgorice na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), podnesen elektronskom poštom dana 04.08.2016.g. (akt broj 02-1238 od 04.08.2016.god.);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt broj 05-1238/1 od 05.08.2016.god.);
- Zahtjev za izjašnjenje emitera povodom navoda iz prigovora (akt broj 02-1238/2 od 12.08.2016.god.);
- Izjašnjenje emitera na navode iz prigovora (akt broj br. 02-1238/3 od 19.08.2016.god.);
- Rješenje direktora Agencije za elektronske medije po prigovoru Željka Ivanovića iz Podgorice (akt br. 02-1238/4 od 05.09.2016.god.);
- Žalba na Rješenje direktora Agencije za elektronske medije (zaveden pod br. 01-1238/5 od 08.09.2016.god.).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije konstatovao je sljedeće:

- 1) Dana 04. avgusta 2016. godine u 15:00, 16:00 i 17:00 sati u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovan je prilog, u trajanju od 2 minuta 16 sekundi, sljedeće sadrzine (transkript):

Prilog: „Poslije više od pet mjeseci skrivanja od javnosti, najzad je otkriveno koliko je poreske obveznike Crne Gore koštalo privatni skup Ranka Krivokapića organizovan u februaru u Bečićima pod pompeznim nazivom 'Sloboda izražavanja i odgovornost medija'. Ova na silu, skriveno organizovana, politička ujdurma, koja se navodno bavila javnim servisima i medijima, bila je ništa drugo, do partiska akcija smijenjenog predsjednika Parlamenta koju su platili svi građani naše zemlje i to skoro 40.000 eura. Na sva pitanja javnosti i medija koliko je koštalo ovaj privatno-partijski „event“ smijenjeni predsjednik Parlamenta i njegova stranka, mjesecima su izbjegavali da daju odgovor, a danas vidimo i zašto.

Podsjetimo, da na skupu koji se bavi javnim servisima, nije pozvan Javni servis Crne Gore, da na skup nije došao niko od najavljenih važnih gostiju, pa je zato ovo privatno druženje nekolicine istomišljenika morao da otvoriti Krivokapić, a da je moderator skupa na kome je trebalo da se razgovara o odgovornosti medija bio niko drugi, nego Miodrag Perović, jedan od vlasnika tabloida Vijesti. Tabloida koji je u Crnu Goru uveo jezik uvreda, prijetnji, ucjena, reketa, svega najgoreg što novinarstvo može da pruži. Ovaj privatni skup plaćen parama građana, organizovan u vrijeme dogovaranja koalicionog sporazuma vlasti i opozicije, reziran je kao dodatni pritisak na vladajuće strukture u okviru ucjenjivačkih zahtjeva za smjenom rukovodstva RTCG i to mu je bila jedina funkcija. 40.000 Eura budžetskih para dato je da bi Krivokapić i njegov medijator Miodrag Perović, odnosno njihove partije SDP i URA imali danas 'oslobođen Javni servis', i to je jedini efekat ovog privatnog skupa, luksuzno pravljenoj početkom godine.

A koliko je široke ruke, naravno, tuđim parama bio Ranko Krivokapić, svjedoči podatak da je Parlament u prvih šest mjeseci ove godine potrošio skoro 200.000 Eura više, nego za cijelu prošlu godinu. Svjestan činjenice da je smijenjivanje sa funkcije bilo pitanje dana, Krivokapić je posljednje sedmice na mjesto predsjednika Parlamenta proveo, dokazujući koliko se može biti bahat novcem poreskih obveznika. Upravo na temi na kojoj i Krivokapić i njegova stranka godinama grade imidž čuvara i zaštitnika para građana.“

- 2) Dana 04.08.2016. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor koji se odnosio na programski sadržaj emitovan dana 04. avgusta 2016. godine u 15:00, 16:00 i 17:00 sati u okviru informativne emisije „Minut, dva“, i u sklopu njega Prilog čija je sadržina (transkript) naprijed navedena. Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, izvršio povrede Pravilnika time što je:

- prekršio čl. 7 st. 1 Pravilnika, jer je u prilogu „iznjeto niz nesitinitih i pristrasnih konstatacija kojima se javnost dovodi u zabludu i pokušava obmanuti na vrlo prizeman način“. Podnositelj prigovora je istakao da sljedeće navode smatra „netaćnim i izmišljenim“:

„.... da na skup nije pozvan predstavnik Javnog servisa CG. Kompletna javnost je mogla da uoči skupa sazna da je ne samo predstavnik već izvršni direktor RTCG Rade Vojvodić bio pozvan na skup, ali je par dana uoči njegovog održavanja otkazao učešće. Dakle, najšira javnost je to znala iz javne polemike objavljene u svim medijima tim povodom tako da je i obaveza ... autora priloga Pink M bila da makar to zna.“

- „.... da je skup organizovan samo novcem poreskih obveznika CG.“
- „.... da na skupu nije bio niko važan, jer su na skupu govorili istaknuti novinari i urednici iz Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Kosova.., potom članovi regulatornih tijela iz Hrvatske i BiH, predstavnici diplomatskog kora, visoki zvaničnici Savjeta Evrope i predstavnici EU regulatornih tijela.“
- „.... da je skup imao bilo kakve veze sa "ucjenjivačkim zahtjevom za smjenu rukovodstva RTCG"! Na dvodnevnom skupu niko nije istakao taj zahtjev.“

- da je ovo bio privatni skup koji je plaćen iz budžeta. Već ... da su organizatori skupa bili Skupština CG i Savjet Evrope."

- da je Miodrag Perović medijator bilo koga pa i Ranka Krivokapića."

- ... da Miodrag Perović ima svoju stranku, URU, kao što Krivokapić ima SDP."

Podnositelj prigovora je istakao i da je „... neistina i ... diskvalifikacija svrstavanje 'Vijesti' u grupu medija ..., koja reketira, ucjenjuje, prijeti po CG i koja je oštećenje najgoreg što može da ponudi propaganda, a ne novinarstvo.“

- prekršio čl. 8 st. 2 Pravilnika, jer, po mišljenju podnositelja prigovora „... cilj uredništva Pink M bio ... da krivotvoreći brojne činjenice izvedu tendenciozne i lažne zaključke kojima će diskreditovati medijsku grupu 'Vijesti' i njene osnivače.“
- prekršio čl. 11 st. 1 Pravilnika, jer, kako se navodi u prigovoru, „jasno ... iz priloga da se radilo o jednostranom i prizemnom linču, između ostalih, i osnivača 'Vijesti', u prvom redu Miodraga Perovića.“
- prekršio čl. 11 st. 2 Pravilnika, jer "ovo je 673 prilog Pink M TV u posljednjih 3 i po godine usmjeren na diskreditaciju medijske grupe 'Vijesti', s ciljem da se sistematično i dugotrajno promovišu interesi vlasnika same Pink TV kojoj je naša medijska grupa konkurent na tržištu".
- prekršio načelo objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja).
- prekršio načelo nepristrasnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoje od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatory utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla /zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl./, odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskriviljuju osnovni smisao saopštenog).
- prekršio načelo tačnosti.
- prekršio čl. 12 st. 3 Pravilnika (kojim je propisano da „kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružiće se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode“), jer „...se iznose teške optužbe na račun 'nekompetentnosti i nepodobnih djela' Ž. Ivanovića i M. Perovića“, čak se oni optužuju za kriminalna djela, a da im nije data prilika da učestvuju u prilogu i komentarišu tako brutalne navode“.

- 3) U pisanim izjašnjenjima na podneseni prigovor (akt zaveden pod br. 02-1238/3 od 19.08.2016.god.), emiter je ukazao da je emitovao „prilog čiji je predmet korišćenje javnih sredstava (novca), ali i drugih resursa (državnih funkcija i institucija) i svrhu ostvarivanja parcijalnih (ličnih i partijskih) interesa“. On se osvrnuo i na pojedine navode iz prigovora i istakao „činjenični dio“ priloga koji, kako navodi, podnositelj prigovora „ne dovodi u pitanje i ne negira njihovu istinitost“:

- „da je u februaru ove godine u Bečićima organizovan međunarodni skup pod nazivom 'Sloboda izražavanja i odgovornost medija';
- da je organizator skupa Parlament, odnosno njegov predsjednik Ranko Krivokapić;
- da su na sva pitanja javnosti i medija koliko je koštalo finansiranje konferencije tadašnji predsjednik Parlamenta i njegova stranka, mjesecima izbjegavali da daju odgovor;
- da je tih dana (kada je emitovan prilog) objelodanjeno da je skup koštao gotovo 40 hiljada Eura;
- da je moderator bio suvlasnik 'medijskog koncerna Vijesti' Miodrag Perović;

Povodom navoda da je „... neistina i ... diskvalifikacija svrstavanje 'Vijesti' u grupu medija ..., koja reketira, ucjenjuje, prijeti po CG i koja je oštećenje najgoreg što može da ponudi propaganda, a ne novinarstvo“, emiter je ukazao da se radi o tome da podnositelj prigovora „na njegove komentare i ocjene, odgovara svojim komentarima i ocjenama, proglašavajući njegove (emiterove) lažima, a nudeći svoje kao nesumnjive činjenice“.

U vezi sa prigovorom zbog objavljuvanja, navodno, netačnih navoda u vezi sa nepozivanjem predstavnika javnog servisa na predmetni skupu, iako je „... ne samo predstavnik već izvršni direktor RTCG Rade Vojvodić bio pozvan na skup, ali je par dana uoči njegovog održavanja otkazao učešće“, te da je „...“

najšira javnost ... to znala iz javne polemike objavljene u svim medijima tim povodom...", emitir je ukazao da to smatra čudnim argumentom jer, kako kaže "... od njih (misli se na emitera) se konstantno u optužbama traži da sve što samo pomene u bilo kom prilogu, pa makar bila i notorna činjenica, iznose dokaze i potvrde o izvorima, pri čemu se negira i dnevna štampa i svi druge mediji kao relevantan izvor za ... komentare. Za njegove (misli se na podnosiča prigovora), dovoljno je da kaže da za to zna 'najšira javnost' i da se to može smatrati verifikovanom činjenicom."

Povodom dijela prigovora kojim se ukazuje na „*netačne i neistinite*“ navode iz priloga (tačke 5, 6, 7 i 8), emitir je ukazao da „*komentare treba tumačiti u kontekstu vremena kada se odvijao događaj koji se komentariše. Naime, tada je bila top tema u crnogorskim medijima ucjenjivački zahtjev i silan pritisak opozicione trojke i njoj bliskih NVO i medija da urednica TV Crne Gore, upravo javnog servisa o kojem je na tom skupu bilo priče, podnese ostavku. U to vrijeme je, ..., ta ostavka bila iznuđivana ucjenama i pritiskom bez presedana na jedan medij. ... Eto, zato smo taj zahtjev nazvali ucjenjivačkim, a imamo pravo da mislimo i da javno tvrdimo da je pomenuti skup po namjeri predsjenika parlamenta bio u funkciji ostvarivanja baš tog cilja. Ostale tri ... opaske su metafore - u prenesenom značenju saopštavamo da se neko ponaša kao da je neko drugi ili kao da se dešava nešto drugo.*“

- 4) Emitovani prilog predstavlja komentar na temu racionalnosti korišćenja javnih sredstava, pri čemu je neposredni povod za emitovanje priloga bilo nedavno objavljivanje Izvještaja o utrošenim sredstvima Skupštine Crne Gore, od 01.01. do 30.06.2016. godine. Značajan dio priloga (kao glavna ilustracija) su komentari vezani za međunarodni skup organizovan početkom godine od strane Skupštine Crne Gore i Savjeta Evrope. Takođe, prilog je „pokriven“ kadrovima sa pomenutog skupa, koja je početkom godine održana u Bečićima, nepokretnim slikama na kojima se nalaze lica o kojima je riječ u prilogu (Ranko Krivokapić, Miodrag Perović), kao i ilustracijama ranije objavljenih tekstova na portalima Vijesti Online, Pink M, Analitika i dnevnim novinama „Dan“. U dijelu priloga, u kojem se govori o dnevnom listu „Vijesti“, riječi „...ucjena, reketa, svega najgoreg što novinarstvo može da pruži“, kao pokrivalica je iskorišćena fotografija podnosiča prigovora.
- 5) Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu mora voditi računa o normama propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
- 6) Prvostepeni organ je pravilno zaključio da iznošenja komentara da „privatni skup Ranka Krivokapića“, „na skup nije pozvan Javni servis Crne Gore“, „na skup nije došao niko od najavljenih važnih gostiju“, „tabloid koji je Crnoj Gori uveo jezik uvreda, prijetnji, ucjena, reketa, svega najgoreg što novinarstvo može da pruži“, „skup plaćen parama građana, ... reziran je kao dodatni pritisak na vladajuće strukture u okviru ucjenjivačkih zahtjeva za smjenom rukovodstva RTCG i to mu je bila jedina funkcija“, predstavlja mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja. Pravo emitera da slobodno izrazi ovakve (moguće tendenciozne ili provokativne) stavove prati pravo podnosiča prigovora da na njega reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora.
- 7) Podnositelj prigovora je imao pravo da emiteru uputi reagovanje, ispravku, saopštenje i sl. o svojim stavovima i činjenicama o predmetnom prilogu, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnositelj prigovora nije iskoristio.
- 8) Podnositelj žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenja. Naime, prvostepenim Rješenjem je kostatovano da nije opravдан podneseni prigovor da je, emitovanjem spornog priloga, emiter prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, niti da je prekršio načela objektivnosti, nepristrasnosti ili tačnosti što su sve standardi definisani članom 4 i propisani članom 8 Pravilnika, kao ni tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.
- 9) Povodom navoda iz žalbe koji ukazuju da je došlo do povrede čl. 7 st. 1 tač. a, čl. 8 st. 1 i 2 i čl. 11 st. 1 Pravilnika, odnosno pogrešnog tumačenja od strane prvostepenog organa, ni podnesena žalba, ni prethodno podneseni prigovor ne sadrže informacije na osnovu kojih bi se moglo utvrditi da je došlo do pogrešne kvalifikacije priloga kao i kršenja jednog ili više navedenih programskih standarda, što bi bilo osnov za izricanje upravno-nadzornih mjera saglasno zakonu.
- 10) Ukoliko strana na čiji račun su izrečene određene ocjene smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni, na raspolaganju joj stoje razne mogućnosti da iznese svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili zaštititi svoje interesu putem podnošenja ispravke ili odgovora, koju je emiter dužan da objavi, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnositelj prigovora odnosno žalbe nije iskoristio.

S tim u vezi, Savjet Agencije je konstatovao da prvostepeni organ nije propustio da razmotri bilo koji navod iz prigovora, koji je relevantan za odlučivanje o eventualnom kršenju programskih standarda.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PRAVNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u tri primjerka, sa dokazom o uplati 10,00 Eur sudske takse na žiro-račun broj 832-11521-69, shodno tarifnom broju 16. Zakona o sudskim takšama.

Dostavljeno:

- Željko Ivanović, podnositac žalbe
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomski poslovi
- Arhiva